

Aan de leden van de gemeenteraden
van Meppel, Staphorst, Steenwijkerland
en Westerveld.

8 april 2025

Onderwerp: Jaardocument 2024-2025 personele unie van de rekenkamers Meppel, Staphorst,
Steenwijkerland en Westerveld

Geachte dames en heren, leden van de raad,

Jaarlijks brengt uw rekenkamer verslag uit over de werkzaamheden van het afgelopen jaar en informeren wij u over onze plannen voor het nieuwe kalenderjaar.

Om praktische redenen bundelen wij sinds enkele jaren het Jaarverslag en Jaarplan in één document zoals dat nu voor u ligt; het Jaardocument 2024-2025 van de personele unie van de rekenkamers Meppel, Staphorst, Steenwijkerland en Westerveld.

Algemeen

Samenstelling en secretariaat

In 2024 is in de samenstelling van de rekenkamer verandering gekomen. Op 1 januari 2024 bestond de Rekenkamer uit de heren Jan Mastwijk (voorzitter), Herman Beerda (lid) en Fred Flentge (lid) en werd het secretariaat bekleed door Sybren van Maurik.

Sybren van Maurik was raadsadviseur/ plaatsvervangend griffier bij de gemeente Steenwijkerland. In die functie trad hij op als ambtelijk secretaris van de rekenkamer. Vanwege het aanvaarden van een andere baan heeft Sybren op 1 februari 2024 ontslag genomen, tot 30 april 2024 werd hij tijdelijk vervangen door Remco Kappers. Sinds 1 mei 2024 is Hetty Esselink werkzaam als raadsadviseur bij de gemeente Steenwijkerland, tevens ambtelijk secretaris van de personele unie van de rekenkamers Meppel, Staphorst, Steenwijkerland en Westerveld.

De voorzitter, Jan Mastwijk, was per 1 juli 2024 statutair aftredend. Begin 2024 is daarom een selectiecommissie samengesteld bestaande uit de twee leden van de rekenkamer, een raadslid per deelnemende gemeente en de griffier van de gemeente Steenwijkerland, Annet ten Hoff. De commissie heeft de heer Herman Odink voorgedragen als nieuwe voorzitter van de rekenkamer. Herman Odink is ingaande 1 juli 2024 beëdigd in alle vier de raden.

Fred Flentge is per 1 februari 2025 in dienst getreden bij de gemeente Steenwijkerland. Hierdoor voldeed hij niet meer aan de vereisten voor het lidmaatschap van de rekenkamer van de gemeente Steenwijkerland. Hij heeft daarom in december 2024 zijn ontslag ingediend voor de rekenkamer Steenwijkerland en zal uiterlijk 1 juli 2025 ook stoppen bij de andere drie rekenkamers. Daar Herman Beerda op 1 juli 2025 statutair aftredend is, is besloten beide vacatures gezamenlijk uit te zetten om zo spoedig mogelijk in beide vacatures te voorzien. De selectiecommissie die zal adviseren over de invulling van beide vacatures bestaat uit de voorzitter van de rekenkamer, Herman Odink, een raadslid per deelnemende gemeente en de griffier van de gemeente Westerveld, Reiny Weernekers. Daar Herman Odink pas op 1 juli 2024 is beëdigd participeert Herman Beerda als aftredend rekenkamerlid ook in de commissie en adviseert hij de commissie daar waar het gaat om vragen uit het -recente- verleden van de rekenkamer.

Werkzaamheden

Door het vertrek van Jan Mastwijk als voorzitter en de komst van de nieuwe voorzitter en secretaris heeft de rekenkamer in 2024 vooral veel informeel vergaderd waarbij gesprekken zijn gevoerd over onder meer de invulling van de opengevallen vacature en de lopende onderzoeken. In de formele bezetting heeft de rekenkamer in 2024 een viertal keren vergaderd. Ook is er op verschillende momenten contact geweest met de vier gemeenteraden en de griffiers.

De vanwege corona ingezette lijn van digitaal vergaderen is ook in 2024 deels aangehouden omdat digitaal vergaderen in voorkomende gevallen snel en makkelijk te organiseren is. Bovendien bespaart het tijd en reiskosten. Daarnaast hebben de rekenkamerleden veelvuldig onderling telefoon- en appcontact over de werkzaamheden van de rekenkamer.

Eind 2024, begin 2025 is het gebruikelijke 'rondje' gemaakt langs de verschillende gemeenteraden. Hierbij is – onder meer – geïnventariseerd welke onderwerpen er, naar het oordeel van de raden, voor een onderzoek van de rekenkamer in aanmerking zouden kunnen komen. Over de uitkomsten daarvan leest u hierna meer.

De vier bij de personele unie aangesloten gemeenten geven ieder op hun eigen wijze invulling aan de manier waarop de gemeenteraad de contacten met de rekenkamer wenst te onderhouden. De ene gemeente hecht aan overleg tussen het presidium en de rekenkamer, de andere gemeente kiest voor een andere vorm van overleg tussen (een deel van) de gemeenteraad en de rekenkamer.

De rekenkamer is van rechtswege onafhankelijk. Dat houdt onder andere in dat wij als rekenkamer uiteindelijk bepalen welk onderzoek we gaan doen. De gemeenteraad kan ons geen opdrachten geven. Daarmee wil niet gezegd zijn dat wij niet hechten aan het oordeel van raad. De rekenkamer is immers een instrument dat dienstbaar is aan onder andere de controlerende taak van de gemeenteraad. Bij de keuze van de onderzoeksonderwerpen houden wij zoveel mogelijk rekening met de onderwerpen die als mogelijkheid voor onderzoek vanuit de gemeenteraad worden aangedragen. Mits ze uiteraard van belang zijn voor de rechtmatigheid, doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid.

Verderop in dit Jaarverslag 2024/Jaarplan 2025 gaan wij in op het voor 2025 gekozen gezamenlijke onderzoeksonderwerp voor de vier gemeenten. Wij werken het onderzoeksonderwerp de komende periode nog verder uit in een onderzoeksopdracht en streven nog in de eerste helft van 2025 te starten met het gezamenlijke onderzoek.

Financiën

De budgetten voor rekenkameronderzoek(en) verschillen per gemeente. Iedere gemeente draagt zelf de rechtstreekse kosten van het eigen onderzoek. Dat geldt ook voor de kosten van het lidmaatschap van de NVRR.

Doordat de werkzaamheden zich soms over twee kalenderjaren uitstrekken is het mogelijk dat kosten van onderzoeken op verschillende boekjaren worden verantwoord. In onderstaand overzicht zijn enkel de onderzoekskosten van de onderzoeken die in 2024 zijn gestart opgenomen. Hierbij wordt opgemerkt dat de kosten van het gezamenlijke onderzoek in de gemeenten Meppel en Staphorst verdeeld zijn op basis van het aantal inwoners.

De kosten van het secretariaat en de kosten van de leden worden aan elk van de deelnemende gemeenten voor 1/4 toegerekend. Dat leidt voor 2024 tot het hierna volgende overzicht (afgerond op hele euro's).

2024	Meppel	Staphorst	Steenwijkerland	Westerveld	Totaal
Kosten leden	4.983	4.983	4.983	4.983	19.932
Kosten secretariaat	3.217	3.217	3.217	3.217	12.868
Overige	628	628	628	628	2.512
Kosten onderzoek 2024	25.024 ¹	16.702 ¹	21.807 ²	15.488 ³	79.021
NVVR ⁴	425	295	425	295	1.440
Kosten totaal	34.277	25.825	31.060	24.611	115.773
Jaarbudget 2025	34.201	25.000	33.265	22.000	114.466

Ons uitgangspunt is dat we jaarlijks in elke gemeente minimaal één onderzoek uitvoeren. We merken dat de budgetten onder druk staan. Dat komt deels door marktontwikkelingen, soms in combinatie met het complexer en breder van opzet worden van onderzoeken. In verband daarmee moet ook de nieuwe wetgeving worden genoemd. De ruimere bevoegdheden die de rekenkamer daarmee heeft gekregen, kunnen leiden tot hogere kosten. Waar nodig zullen wij met de desbetreffende gemeente(n) in gesprek gaan over aanpassing van het budget.

Per gemeente

Meppel

Het rapport over het onderzoek naar het Klimaat- en energiebeleid van de gemeente Meppel "Meppel CO2- neutraal" uit 2023 is behandeld in de raadsvergadering van 25 april 2024.

¹ De kosten voor het gezamenlijke onderzoek naar het armoedebeleid zijn verdeeld naar rato van het aantal inwoners : Meppel 60% en Staphorst 40%.

² Onderzoek 2024 is nog niet afgerond, bedrag betreft eerste 70% van het onderzoeksbudget.

³ Onderzoek is begin 2025 afgerond, bedrag betreft eerste 80% van het onderzoeksbudget.

⁴ De contributie van de Vereniging van Rekenkamers wordt berekend over het aantal inwoners van de gemeenten.

In het voorjaar van 2024 is, net als in de gemeente Staphorst, gestart met een onderzoek naar de effectiviteit van het Armoedebeleid.

In beide gemeenten kwam dit onderwerp vanuit de gemeenteraad naar voren. Het ging bij dit onderzoek om vragen als: wat is er aan beleid door de gemeenteraad op het gebied van armoedebeleid vastgelegd, hoe werkt het in de praktijk en zijn er verbeteringen mogelijk en/of gewenst.

Het gezamenlijke onderzoek is inmiddels afgerond. Het definitieve rapport met aanbevelingen voor de gemeente Meppel is eind februari 2025 aangeboden aan de gemeenteraad ter behandeling. Het rapport staat geagendeerd voor de raadscommissie algemeen op donderdag 10 april 2025.

Staphorst

In 2023 hebben we in Staphorst een onderzoek uitgevoerd naar de integraliteit van het beheer van de Openbare Ruimte. Dit vanuit de gemeenteraad voorgedragen onderzoek had als centrale vraag: 'In hoeverre wordt uitvoering gegeven aan de door de raad vastgelegde doelstellingen van het integraal beheer van de openbare ruimte? Wat zijn de ter zake met de gemeenteraad, ook op basis van 'beelden' gemaakte afspraken? Wordt het vastgestelde beleid doeltreffend en doelmatig uitgevoerd en hoe vindt terugkoppeling naar de gemeenteraad plaats?' Het onderzoek is begin 2024 afgerond. Bespreking hiervan heeft plaatsgevonden in de raadsvergaderingen van 14 en 28 mei 2024.

In het voorjaar van 2024 is, net als in de gemeente Meppel, gestart met een onderzoek naar de effectiviteit van het Armoedebeleid.

Het gezamenlijke onderzoek is inmiddels afgerond. Het definitieve rapport, met aanbevelingen voor de gemeente Staphorst, is eind februari 2025 aangeboden aan de gemeenteraad ter behandeling en is op 1 april besproken met de gemeenteraad.

Steenwijkerland

De rapportage over het onderzoek 2023 naar de duurzaamheid van het toerisme, met als belangrijke vraag: hoe worden de regiogelden voor toerisme ingezet en hoe pakt dat uit voor het duurzaam beleefbaar toerisme in de verschillende gebieden binnen de gemeente? Is op 13 februari 2024 door de raad besproken.

In 2024 is gestart met het onderzoek hoe jongeren (leeftijd 13 tot 30 jaar; vrij breed dus) het voorzieningenniveau en de leefbaarheid in de gemeente ervaren. Het onderzoek heeft vertraging opgelopen en zal in de loop van 2025 worden opgeleverd.

Westerveld

In 2023 hebben we in Westerveld om budgettaire redenen geen onderzoek uitgevoerd. In 2024 is een onderzoek uitgevoerd naar de taakverschuivingen sinds Corona waarbij taken verschoven zijn naar Welzijn Mensenwerk. Dit om meer inzicht te krijgen in het antwoord op de vraag wie precies welke taken uitvoert en binnen welke kaders afspraken zijn gemaakt.

Het onderzoek is inmiddels afgerond; het rapport is op 10 maart 2025 aangeboden aan de raad van de gemeente Westerveld. Het rapport is besproken in de Politieke Ronde van 8 april 2025.

Gezamenlijk onderzoek 2025

Gelet op de komende wisselingen in de personele bezetting van de personele unie van rekenkamers in 2025 hebben wij er voor gekozen om in 2025 geen vier aparte onderzoeken uit te gaan voeren, maar ons te richten op één gezamenlijk onderzoek naar de informatieveiligheid binnen de gemeenten Meppel, Staphorst, Steenwijkerland en Westerveld en de mogelijkheid om te infiltreren in de kritische processen. Uitgangspunt is dat het onderzoek wordt uitgewerkt in vier afzonderlijke rekenkamerrapporten. Momenteel werken wij de onderzoeksvragen verder uit.

Tot slot

De rekenkamer dankt de gemeenteraden, de colleges van burgemeester en wethouders en de gemeentelijke organisaties voor de samenwerking in 2024. Wij vertrouwen erop dat ook in 2025 die samenwerking weer aangenaam zal zijn.

Met vriendelijke groet,
namens de rekenkamers van de gemeenten
Meppel, Staphorst, Steenwijkerland en Westerveld

Herman Odink,
voorzitter

